

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Sáu, ngày 25/04/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 54

XẢ THÌ ĐƯỢC

Chúng ta xả tập niệm thì có được chánh niệm. Chúng ta xả tập khí, phiền não thì có được tâm thanh tịnh. Chúng ta xả thế giới Ta Bà thì chúng ta sẽ được đến thế giới Tây Phương Cực Lạc. Chúng ta chấp chặt ở thế giới Ta Bà thì chúng ta không thể đến được thế giới Tây Phương Cực Lạc. Chúng ta phải hiểu được chỗ nào nên xả và chỗ nào nên lấy!

Có những người cho rằng “xả” là xả bỏ công việc, xả bỏ trách nhiệm, xả bỏ bổn phận, đây là chúng ta đã hiểu sai! Hôm qua có một người gửi thư điện tử cho tôi, anh nói, nhà anh có năm người, Cha Mẹ, vợ và hai người con nhỏ, mọi người trong gia đình đều khỏe mạnh và có công việc ổn định nhưng anh muốn chuyển ra ngoài sống riêng. Nếu có người khuyên anh cạo đầu xuất gia thì gia đình đang êm ấm của anh sẽ trở thành gia đình khiếm khuyết, Ông Bà không có người chăm sóc, con gái thiếu tình cảm của người Cha. Tôi nói với anh đây là việc lớn và nhắc anh gọi điện lại cho tôi. Trước đây anh tu học theo pháp tiểu thừa, may mắn là hiện tại, anh đã được nghe và đang hành theo pháp của Hòa Thượng. Tôi nói với anh, anh đang có một gia đình êm ấm, tại sao anh không tạo ra hoàn cảnh tốt đẹp để hướng mọi người đến Phật pháp, chuẩn mực Thánh Hiền. Nếu anh chọn rời xa gia đình thì Cha Mẹ anh sẽ buồn phiền, người vợ sẽ đi lấy người chồng khác, những người con không có người giáo dục sẽ trở thành những đứa trẻ “*phá gia chi tử*”.

Phật dạy chúng ta xả bỏ những vướng bận trong tâm, không phải là xả bỏ gia đình, bổn phận. Có những người lười biếng nên họ đã trốn tránh, không dám gánh vác vai trò, trách nhiệm, bổn phận. “Xả” là chúng ta xả bỏ những vướng bận trong tâm. Có người xả bỏ ngôi nhà nhỏ nhưng lại đến ở trong những ngôi nhà lớn hơn, tiếp nhận “*danh vọng lợi dưỡng*” lớn hơn.

Ngày trước, có người hỏi Hòa Thượng, họ nghe Hòa Thượng nói là phải buông xả nên họ đã bỏ việc làm nhưng hiện tại họ không có gạo ăn vậy họ phải làm sao. Hòa Thượng nói: “*Tôi không bảo các vị bỏ công ăn, việc làm, bỏ vai trò, trách nhiệm của mình mà là các vị phải buông bỏ những vướng bận trong tâm*”.

Trước đây, tôi biết có một nhóm người đã buông bỏ công việc, chỗ ở, sau đó, họ không dám trở về nhà, họ tìm đến những nơi hẻo lánh để tu hành. Tự họ đã làm hỏng

một kiếp người, khiến Cha Mẹ buồn phiền, người thân nghi ngờ đối với việc học Phật. Có những người dạy người khác xả nhưng bản thân họ thì muốn càng nhiều càng tốt.

Chúng ta phải hiểu rõ cần xả cái gì và sẽ được cái gì. Chúng ta xả thế giới Ta Bà thì sẽ đến được thế giới Tây Phương Cực Lạc, xả phiền não thì sẽ được an vui, xả vọng tưởng thì sẽ được chánh niệm. Nhà Phật thường nói thuật ngữ “*Xả đắc*”. Xả là liền được. Chúng ta xả cái ta “*nhỏ bé*” thì sẽ được cái ta “*rộng lớn*”.

Một số gia đình cho các con cạo đầu, đi đến chùa ở, khi không ở chùa được nữa thì họ đưa các con về nhà. Những người con không được học hành thì khi lớn lên chúng sẽ làm gì? Chúng ta muốn xuất ly gia đình thì chúng ta phải làm xong vai trò, bổn phận của mình. Chúng ta đã sinh ra con cái thì chúng ta phải giáo dục các con cho tốt, nếu những người con của chúng ta khiến xã hội động loạn thì chúng ta phải gánh trách nhiệm nhân quả.

Một lần, khi chúng ta tổ chức lễ tri ân, có một số người lên tri ân vợ, họ muốn xin phép vợ để đi tu. Lúc đó tôi phản ứng hơi chậm, khi đó, tôi nên cho người mời họ xuống. Những người này đã bỏ gia đình, chối bỏ trách nhiệm, bổn phận của mình nhưng họ tu hành cũng không có thành tựu. Nếu người nào rời khỏi gia đình nhỏ vì hạnh phúc của chúng sanh thì điều đó đáng kính phục. Thích Ca Mâu Ni Phật và các bậc Tổ Sư Đại Đức đã từ bỏ gia đình nhỏ để hướng đến gia đình lớn là tất cả chúng sanh. Bác Hồ chính là tấm gương lớn nhất cho cả dân tộc ta, Bác không lập gia đình để xây dựng một gia đình lớn cho cả dân tộc.

“*Xả bỏ*” là chúng ta xả bỏ những vướng mắc trong nội tâm. “*Xả*” không phải là chúng ta chối bỏ trách nhiệm, bổn phận của mình trong gia đình. Hòa Thượng nói: “*Xả là xả phiền não, xả vọng tưởng, phân biệt, chấp trước*”. Chúng ta xả chấp trước thì chúng ta được tâm thanh tịnh, chúng ta xả đi mọi thứ ở thế giới Ta Bà, không một chút lưu luyến thì chúng ta chắc chắn được về thế giới Tây Phương Cực Lạc. Đây là cái xả rốt ráo. “*Xả*” không phải xả cái nhỏ để lấy cái lớn.

Hòa Thượng nói: “*Thù thắng của pháp môn Tịnh Độ là chúng ta không cần trải qua ba đại A tăng tỷ kiếp mà chỉ cần một niệm là siêu vượt. Một niệm chính là nhất niệm. Nhất niệm chính là nhất tâm, trong tâm không khởi niệm, nếu trong tâm khởi lên niệm thì chỉ khởi câu “A Di Đà Phật”*”. Chúng ta khởi tâm động niệm là câu “*A Di Đà Phật*” không có niệm thứ hai, đây gọi là nhất niệm.

Hòa Thượng nói: “*Không phải chúng ta chỉ cần niệm “A Di Đà Phật” là có thể siêu vượt mà là chúng ta phải chỉ có một niệm. Hiện tại, chúng ta có thể niệm “A Di Đà Phật” không tẻ thế nhưng bạn vẫn niệm rất nhiều thứ*”.

Hằng ngày, chúng ta niệm Phật rất tinh tấn nhưng chúng ta vẫn niệm “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, “*tham, sân, si, mạn*”. Đây là đại bệnh của chúng ta. Hằng ngày, chúng ta vẫn niệm Phật nhưng chúng ta

niệm Phật ít, niệm vọng tưởng, niệm tham cầu rất nhiều. Chúng ta quán sát, hằng ngày tâm chúng ta đang chỉ khởi một niệm hay chúng ta tạp niệm? Đây cũng chính là nguyên nhân người niệm Phật đông nhưng người thành tựu rất ít.

Thời đại của Ngài Lý Bình Nam chưa có Internet, chưa có điện thoại thông minh, học trò của Ngài Lý Bình Nam có khoảng 60.000 người nhưng chỉ có 30 người vãng sanh. Hiện tại, Internet, điện thoại khiến tâm chúng ta xen lẫn bởi tạp niệm, mất đi sự chánh niệm. Từ lâu, tôi cố gắng tránh khỏi những tiện ích của mạng Internet, tôi chỉ dùng phần mềm Viber nhưng hiện tại, trên phần mềm Viber cũng bắt đầu xuất hiện quảng cáo nên tôi cảm thấy bị phiền nhiễu. Chúng ta cảm thấy phiền nhiễu vì tâm chúng ta chưa được định. Tâm chúng ta mong manh, dễ vỡ nên tiếp cảnh thì sinh tình, khởi tâm động niệm. Chúng ta gặp cảnh thì liền khởi niệm vậy thì chúng ta không thể đạt được nhất niệm.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta niệm nhiều câu “A Di Đà Phật” mà không thể vãng sanh, không thể siêu vượt ba A tăng kỳ kiếp là vì chúng ta chưa dẹp được vọng niệm. Nếu chúng ta đoạn dứt tất cả vọng niệm, chỉ có một niệm thì chúng ta liền được siêu vượt. Việc này chúng ta phải tỉ mỉ mà quán sát!”***

Hòa Thượng nói một cách rất rõ ràng, không mơ hồ. Nhiều người nghĩ rằng chỉ cần niệm Phật đưa người khác vãng sanh thì họ có thể vãng sanh, khi họ không thể vãng sanh thì họ nổi tâm sân hận, cho rằng người khác lừa gạt mình do vậy họ đoạ lạc càng sâu. Điều này giống như chúng ta ở trong bùn, chúng ta càng đẩy dụa thì càng lún sâu. Chúng ta phải tỉ mỉ mà quán sát, sau cùng thứ gì là tốt, điều tốt thì chúng ta cố gắng nắm lấy, điều không tốt thì chúng ta cố gắng xả bỏ, viễn ly.

Trong quá trình học tập, tôi tự rút ra bài học: ***“Đừng bao giờ cho mình có cơ hội”***. Có những người đang tu hành tốt nhưng khi gặp danh lợi thì liền chìm đắm trong danh lợi. Chúng ta phải miết niệm với ***“tham, sân, si, mạn”***. Phật dạy: ***“Chúng ta phải bỏ đi cái tham chứ không phải đối đối tượng tham”***. Điều quan trọng là chúng ta phải bỏ đi cái tham. Đa phần người học Phật không bỏ đi gốc tham mà chỉ đối đối tượng tham. Nhiều người chỉ cần có một chút danh lợi thì họ liền biến chất, lời nói, hành động của họ trở nên thô ác. Tôi đã từng gặp những người, bình thường lời nói của họ có vẻ cung kính nhưng khi chạm vào lợi ích của họ thì lời nói của họ trở nên xấu ác. Những tập khí này tiềm tàng trong mỗi chúng ta, chúng ta phải cố gắng quán sát. Lợi nhỏ thì chúng ta không động tâm nhưng cái lợi lớn có thể khiến chúng ta thay đổi.

Tu hành chính là đối trị tập khí, tuyệt đối không để tập khí sinh khởi cho dù hoàn cảnh nào. Tổ Sư Ấn Quang nói, chúng ta ít tu, phước mỏng nghiệp dày nên chúng ta chọn cách viễn ly, không gần gũi, rời xa những thứ có thể khiến chúng ta khởi tâm động niệm. Chúng ta đừng thử gần ***“ngũ dục lục trần”***, hiện tại, chúng ta gần danh

dính danh, gần lợi dính lợi, gần sắc dính sắc, gần ăn dính ăn, gần ngủ dính ngủ. Chúng ta còn nguyên tất cả tập khí nên khi có cơ hội thì nó sẽ hiện nguyên hình.

Không phải chúng ta niệm nhiều câu “**A Di Đà Phật**” thì chúng ta có thể vắng sanh! Có những người niệm Phật suốt ngày, lay Phật hàng ngàn lay, tưởng chừng như họ tu hành rất tốt nhưng khi “*danh vọng lợi dưỡng*” đến thì họ vẫn không thể từ chối. Có những người trước đây chỉ có một nơi nhỏ để tu hành nhưng khi có được những đạo tràng lớn hơn thì họ không còn giữ được đạo tâm.

“*Buông bỏ*” chính là chúng ta buông bỏ tập khí, phiền não, xả bỏ những sở thích của mình. Chúng ta thích bất cứ thứ gì thì chúng ta đều phải xả những bỏ thứ đó. Trước đây, đi đến đâu tôi cũng uống cà-phê và thường tặng máy pha cà-phê cho mọi người nhưng khoảng 5 tháng gần đây tôi không uống, tôi không bị thói quen này sai sử. Đây là tôi dám xả bỏ sự ưa thích của mình. Chúng ta bị tập khí sai sử thì chúng ta không thể tự chủ. Chúng ta niệm Phật nhiều nhưng chúng ta vẫn còn nhiều phiền não vậy thì chúng ta sẽ đi đâu? Không phải chúng ta niệm nhiều câu “**A Di Đà Phật**” thì chúng ta có thể siêu vượt quan trọng là ở chỗ chúng ta phải trở về một niệm.

“*Tập niệm*” là niệm “*danh vọng lợi dưỡng*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”. Có người cho rằng họ có được “*danh vọng lợi dưỡng*” là do Phật A Di Đà ban, đây là ý niệm vô cùng sai lầm! Nếu chúng ta hiểu sai thì chúng ta sẽ dẫn đạo những người xung quanh sai lầm. Người xưa nói: “*Tu mà không học thì tu mù luyện quáng. Học mà không tu thì thành cái túi đựng sách*”. Những thứ cảm dỗ chúng ta, chúng ta không thể làm chủ thì sẽ giữ chúng ta ở lại thế giới Ta Bà. “*Tài, sắc, danh, thực, thù*” tốt nếu chúng ta dùng đúng chỗ. Thí dụ, chúng ta dùng tiền tích cực làm lợi ích cộng đồng xã hội không tích chứa làm của riêng; nếu chúng ta thật làm, người khác tin tưởng chúng ta thì chúng ta có thể hướng dẫn họ làm những việc chân thật lợi ích cộng đồng. “*Tài, sắc, danh, thực, thù*” giống như một con dao, nếu chúng ta biết điều khiển nó thì sẽ rất tốt. Thí dụ, người ăn rau thì dùng dao để chặt củi, người ăn thịt thì dùng dao để giết hại chúng sanh. Nếu chúng ta không cần ăn, ngủ thì chúng ta không thể tỉnh táo, minh mẫn ngồi học tập.

Hòa Thượng nói: “***Chúng ta quán sát thật kỹ thế giới Cực Lạc tốt hay thế giới Ta Bà tốt? Chúng ta quán sát, hằng ngày, chúng ta thường trụ ở thế giới Cực Lạc hay chúng ta thường trụ ở thế giới Ta Bà? Khi nhận chân ra được thì chúng ta nhất định phải buông xả, chúng ta buông xả thì chúng ta nhất định sẽ được, chúng ta không buông xả thì chúng ta không thể đạt được. Chúng ta nhất định phải xả và phải xả được thật sạch sẽ. Khi chúng ta buông xả được sạch sẽ thì chúng ta ở trong mọi cảnh giới không có chướng ngại, đây là bậc thiện tri thức***”.

Chúng ta viễn ly vọng niệm chỉ giữ chánh niệm thì chúng ta thường trụ ở thế giới Cực Lạc. Nếu chúng ta chìm đắm trong vọng tưởng, tạp niệm, tham cầu thì chúng ta

đang ở thế giới Ta Bà. Ngày nay, chúng ta thường chọn cả thế giới Tây Phương Cực Lạc và thế giới Ta Bà. Mỗi chúng ta đều không muốn xả bỏ tập khí “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*” nhưng chúng ta vẫn muốn vãng sanh về thế giới Tây Phương Cực Lạc. Chúng ta buông xả thì chúng ta không bị cám dỗ bởi cảnh giới tốt xấu vậy thì chúng ta không có chướng ngại. Chúng ta sinh tâm ưa thích với hoàn cảnh tốt, sinh tâm ghét bỏ với hoàn cảnh không tốt vậy thì chúng ta tự sinh tâm chướng ngại. Nếu chúng ta xả bỏ sạch trơn thì chúng ta sự sự vô ngã, mọi việc đều không có chướng ngại.

Hòa Thượng nói: “***Người thượng trí có phải là có những đặc thù hay không? Không phải! Người người đều là thượng trí. Hiện tại, bạn là thượng trí nhưng bạn bị ô nhiễm bởi tập khí, nên cái thượng trí của chúng ta biến thành hạ trí thậm chí biến chúng ta thành vô trí***”. Khi chúng ta thấy mọi người hy sinh phụng hiến, chúng ta cũng muốn hy sinh phụng hiến nhưng ý niệm thứ hai thì chúng ta phân biệt, chấp trước. Chúng ta cho rằng, chúng ta không nên tự làm khổ mình nên chúng ta thay đổi ý niệm. Tâm ban đầu của chúng ta muốn làm nhưng ngay sau đó, chúng ta thối tâm, chúng ta thối tâm ở ngay trong một niệm. Niệm đầu rất dũng mãnh nhưng niệm thứ hai thì chúng ta đã thối tâm. Chúng ta là người thượng trí nhưng chúng ta bị năm dục sáu trần che lấp. Chúng ta từ thượng trí trở thành hạ trí và rồi trở thành vô trí. Chúng ta bị vô minh phiền não, năm dục sáu trần trói buộc,

Hòa Thượng nói: “***Cho nên Phật pháp thường nói, chúng ta phải giải thoát khỏi những trói buộc này, phải xả bỏ tất cả vọng niệm, nhất tâm niệm Phật. Nhất tâm chính là một niệm, trong tâm không khởi tâm, động niệm, nếu khởi tâm động niệm thì chỉ khởi câu “A Di Đà Phật” không có niệm thứ hai. Niệm Phật như vậy nhất định thành Phật. Trong lòng còn có tạp niệm, vọng niệm vậy thì chúng ta sai rồi!***”. Chúng ta phải giải thoát khỏi những trói buộc trong nội tâm, hay chính là thoát khỏi những phiền não. Chúng ta muốn làm được việc này thì chúng ta cần phải có công phu, cần phải có thời gian dài tu tập. Hòa Thượng Hải Hiền có 92 năm niệm Phật, Hòa Thượng Tịnh Không có 72 năm tu học, chuyên tu, chuyên hoằng Tịnh Độ. Chúng ta niệm Phật “*ngâu ngao*”, vừa niệm Phật vừa vọng tưởng thì chúng ta không thể khắc chế tập khí, phiền não!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!